

TASNİF DIŞI

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
ANKARA

7/761

İVEDİ

KAN.KAR.

2007/7029-ED. (65)

2) Ocak 2008

KONU

Yazılı Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: (a) TBMM.Bşk.lığının 21 Kasım 2007 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/761-1484/3731 sayılı "Soru Önergesi" konulu yazısı.

(b) Başbakanlığın 26 Kasım 2007 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-18-37/4514 sayılı "Soru Önergesi" konulu yazısı.

İlgi (a) ile, İzmir Milletvekili Canan ARITMAN'ın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na verdiği ve ilgi (b) ile Millî Savunma Bakanlığı koordinatörlüğünde cevap verilmesi talep edilen, 7/761 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı EK'te sunulmuştur.

Arz ederim.

M. Vecdi GÖNÜL
Millî Savunma Bakanı

EKİ

EK-A (Yazılı Soru Önergesinin
Cevabı)

DAĞITIM:

Gereği :
TBMM.Bşk.lığına

Bilgi :
Başbakanlığa

TASNİF DIŞI

Bağlantı Noktası: Hâk.Alb.Erol DURSUN (402 36 36)

TASNİF DIŞI

TASNİF DIŞI

İZMİR MİLLETVEKİLİ CANAN ARITMAN TARAFINDAN VERİLEN

7/761 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

1. 1950 yılında Türk Tugayının Kore'ye ayak bastığı Ekim ayından başlayarak, 1953 yılı Pan-Munjon Ateşkes Anlaşmasına kadar, Kore'de fiilen savaşa katılmış personelimizin 720'si şehit olmuş, 21.158'ine ise muharip gazi unvanı verilmiştir. 1974 yılında icra edilen Kıbrıs Barış Harekâtına katılan personelimizin 346'sı şehit olmuş, 31.765'ine ise muharip gazi unvanı verilmiştir. Teröre karşı yürütülen mücadelede 30 Kasım 2007 tarihi itibarıyla, Türk Silahlı Kuvvetlerinin 5.716 personeli şehit, 3.616 personeli de malûl gazi olmuştur.

Bu kapsamda 154 öğretmenin şehit, 16'sının gazi olduğu, Emekli Sandığına 13.434 şehit ve gazi ile ilgili olarak aylık bağlama işlemi yapıldığı (Kore ve Kıbrıs ile ilgili olarak maaş bağlanan 49.820 kişi hariç) belirlenmiştir.

2. Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu şehit/malûl personele ilişkin kayıtlar, ilgili Kuvvet Komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından tutulmaktadır.

3. Şehit/malûl personele ilişkin özlük haklarının temini konusunda ilgili Komutanlıklarca her türlü tedbir alınmaktadır. Konuyla ilgili olarak Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde kurulan vakıflar da gereğini yapmaktadır.

4. Devlet madalya ve nişanlarının çeşidini, verilecek kişileri, verilme, tescil ve taşıma esaslarını belirleyen 2933 sayılı Madalya ve Nişanlar Kanunu 1983 yılında yürürlüğe girmiştir. Türk Silahlı Kuvvetlerinde görevli personele tevdi edilecek savaş takdimnamesi, madalya ve nişanlara ait esaslar ise, 27 Temmuz 1967 tarihinde yürürlüğe giren 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 188-201'nci maddelerinde yer almaktadır. Bu kapsamda Kore Savaşı ile Kıbrıs Barış Harekâtında başarı gösterenlere madalyaları verilmiştir.

5. Türk Silahlı Kuvvetleri personelinden (erbaş/er dahil) şehit olanların dul/yetimleri ile malûl olanlara 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu kapsamında Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne (devredilen) sağlık karnesi verilmektedir. Söz konusu personel veya aileleri, bu karneler ile kamuya ait olan hastanelerden (askeri hastaneler dahil) ve özel hastanelerden ücretsiz yaralanabilmekte, bu doğrultuda tüm hastanelerin psikiyatri servislerinden ücretsiz psikolojik/psikiyatrik destek alabilmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ilgili şube/kısım/birimlerince, şehit dul/yetimleri ile malûl personele bilgilendirme/yönlendirme yapılmaktadır. Ancak profesyonel psikolojik yardım/destek hizmeti almanın gönüllülük/isteğe bağlı bir hizmet olması nedeniyle, tercih şehit dul/yetimleri ile malûl personelin kendisine aittir.

Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu malûl personelin rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla kurulan Türk Silahlı Kuvvetleri Rehabilitasyon ve Bakım Merkezi Başkanlığınca (Lodumlu-Bilkent/ANKARA), 200 Yataklı Hastane ve 50 Yataklı Bakım Merkezi ile hem malûl personele hem de ailelerine hizmet sunulmaktadır.

Ayrıca Balıkesir İli Ayvalık İlçesinde dört yıldızlı bir otel konumunda olan, Türk Silahlı Kuvvetleri Ali ÇETİNKAYA İlk Kurşun Rehabilitasyon Merkezi, şehit aileleri (eş, çocuk, anne, baba) ve malûl gazi personel ile eş/çocuk, anne/babalarına, oniki ay boyunca hoşça vakit geçirebilecekleri güzel bir tatil imkânı sunmaktadır.

6. Anılan anıtlar, "eskilik, orijinallik" gibi özelliklerinin yanı sıra, "sembolik anlamları ve sanatsal değerleri" nedeniyle de koruma kapsamında değerlendirilmekte ve "anıt olarak" isimlendirilebilmektedirler. Bu kapsamda, Kültür ve Turizm Bakanlığınca anılan anıtların restorasyonu, çevre düzenlemesi ve teşhir-tanzim alanlarında proje ve uygulama çalışmaları sürdürülmektedir.

7. Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde bulunan bir çok askeri müzede (Askeri Müze ve Kültür Sitesi K.İği Harbiye/İstanbul, İstanbul ve Çanakkale Deniz Müzesi Komutanlıkları, Ankara ve İstanbul Hava Kuvvetleri Müzesi Komutanlıkları, Jandarma Müzesi Beytepe/Ankara); tarih boyunca bağımsızlık uğruna büyük zaferler kazanırken bu uğurda canlarını feda etmiş tüm şehitlerimize atfedilmiş/ayrılmış bölümler yer almaktadır. Bu bölümlerde; Çanakkale ve Kurtuluş Savaşı

TASNİF DIŞI

TASNİF DIŞI

şehitlerine ait eşyalar, Çanakkale Savaşlarında yer almış gazilerin sesleri eşliğinde oluşturulan mizansenlerle, deniz hareketinden sahneler canlandırılmış, ayrıca iç güvenlik şehitlerine ait fotoğraflar, künyeler, şahsi eşyalar, şehitlerin şahadetlerinden önce bizzat yazmış oldukları mektup ve şiirler ile, kendilerine hitaben yazılmış şiir örnekleri, şehit ve şehitlik kavramının kutsallığını anlatan tablolar gibi bir çok eşya/belge sergilenmektedir.

Ayrıca Türkiye Cumhuriyetinin Kurucusu Ulu Önder Mustafa Kemal ATATÜRK'le birlikte abideleşmiş bir mekân olarak Anıtkabir; bir ulusun tarihinin destansı anlatımının en güzel örneği olarak, bizim ve gelecek nesillerin önünde ebediyen durmaya devam edecektir.

Bunun yanı sıra Çanakkale şehitlerinin anısını yaşatmak amacıyla, Gelibolu Yarımadasında Çevre ve Orman Bakanlığı sorumluluğunda "Çanakkale Abideleri" yapılmıştır.

8. 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanunun 6'ncı maddesinde; "Bu Kanunla kurulması öngörülen derneklerin dışında; aynı amacı güden, bu derneklerin isimleriyle veya bunların isimlerinin baş ve sonuna ekler yaparak veya asker, gazi, muharip, askeri okul adlarını veya benzeri isimleri kullanarak dernek kurulamaz." hükmü yer almaktadır. Ayrıca İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığınca, bu Kanuna atıfta bulunarak hazırlanan İçişleri Bakanlığının 18 Mayıs 2005 tarihli Genelgesi (Genelge No:2005/53)'nde; "...her ne kadar yukarıdaki Kanun maddesinde sayılan derneklerin kurulmaması ile ilgili olarak 5253 sayılı Dernekler Kanununda herhangi bir hüküm olmasa da, bu husus hakkında 2847 sayılı Kanunda özel düzenleme bulunduğundan, söz konusu derneklerin tüzüklerindeki amaçlarının da göz önünde bulundurulması suretiyle, 2847 sayılı Kanunda belirtilen derneklerle aynı amacı güden ve bu derneklerin isimleriyle veya bunların isimlerinin baş ve sonuna ekler yaparak veya asker, gazi, muharip, askeri okul adlarını veya benzeri isimleri kullanarak dernek kurdurulmaması..." ifadesine yer verilmiştir.

Bu çerçevede 2847 sayılı Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malûlü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanun ve İçişleri Bakanlığının 18 Mayıs 2005 tarihli Genelgesi (Genelge No:2005/53) kapsamında "gazi" adının kullanılarak dernek kurulabilmesi mevzuat açısından mümkün olmamasına rağmen, 5253 sayılı Dernekler Kanununa istinaden kurulan birçok dernek isimlerinin baş ve sonunda gazi ifadesi yer almaktadır.

9. Şehit dul/yetimleri ve malûl personel ile ilgilenilmesinin sosyolojik olarak bir ihtiyaç halini aldığı günümüzde Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde şehit/malûl personelle ilgili işlemleri yürütmek üzere birimler oluşturulmuştur.

Şehit/malûl personele verilen yasal haklarla ilgili bilgi akışında aksaklıkların engellenmesi, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Genel Müdürlüğü ile diğer kamu kurum/kuruluşları arasındaki sağlıklı bilgi alış verişi ile koordinasyon sağlanması ve özellikle diğer kamu personelinin hak sahibi olanların bilgi noksanlığı nedeniyle, hak kaybına uğramalarının önlenmesi ve devlet nezdinde merkezi bir kurumsal bir yapı oluşturulması amacıyla; diğer ülkelerdeki bakanlık (Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Güney Kore, Avustralya, Kanada, Lübnan, Hırvatistan, Bangladeş, Afganistan), müsteşarlık, genel müdürlük veya daire başkanlığı (Fransa, Japonya, İsrail, Rusya Federasyonu, Hindistan, Polonya, Endonezya, Makedonya, Romanya, Arnavutluk, İran, Ürdün, Suriye, Azerbaycan, Türkmenistan) seviyesindeki örnekler de incelenerek/örneklenerek, benzer bir yapılanma modelinin (müsteşarlık/genel müdürlük) Başbakanlık nezdinde oluşturulmasıyla ilgili talep Milli Savunma Bakanlığınca 16 Eylül 2004 tarihinde Başbakanlığa iletilmiştir.

Bilgilerinize sunarım.

M. Vecdi GÖNÜL
Millî Savunma Bakanı